Euroopa Parlament
2019-2024

Eelarvekontrollikomisjon

2023/0813(NLE)

9.11.2023

RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta nimetada Hans Lindblad kontrollikoja liikmeks
(C9-0379/2023 – 2023/0813(NLE))

Eelarvekontrollikomisjon

Raportöör: Angelika Winzig

SISUKORD

lk

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS.....3

LISA 1: HANS LINDBLADi ELULOOKIRJELDUS.....4

LISA 2: HANS LINDBLADi VASTUSED KÜSIMUSTIKULE.....9

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

ettepaneku kohta nimetada Hans Lindblad kontrollikoja liikmeks
(C9-0379/2023 – 2023/0813(NLE))

(Konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0379/2023),

– võttes arvesse kodukorra artiklit 129,

– võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0000/2023),

A. arvestades, et 16. oktoobri 2023. aasta kirjas konsulteeris nõukogu Euroopa Parlamendiga Hans Lindbladi kontrollikoja liikmeks nimetamise küsimuses;

B. arvestades, et eelarvekontrollikomisjon hindas Hans Lindbladi kvalifikatsiooni, pidades eelkõige silmas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõikes 1 esitatud tingimusi; arvestades, et selle hindamise käigus sai parlamendikomisjon Hans Lindbladi elulookirjelduse ning vastused talle saadetud kirjalikule küsimustikule;

C. arvestades, et seejärel korraldas parlamendikomisjon 29. novembril 2023. aastal Hans Lindbladi kuulamise, kus kandidaat esines avasõnavõtuga ja vastas seejärel parlamendikomisjoni liikmete küsimustele;

1. toetab/ei toeta nõukogu ettepanekut nimetada Hans Lindblad kontrollikoja liikmeks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja teavitamise eesmärgil kontrollikojale ning Euroopa Liidu muudele institutsioonidele ja liikmesriikide kontrolliasutustele.

LISA 1: HANS LINDBLADi ELULOOKIRJELDUS

Elulookirjeldus

Haridus

2010 Doktorikraad majandusteaduses, Stockholmi Ülikool
Doktoritöö pealkiri: „Essays on Unemployment and Real Exchange Rates“ (Esseed töötuse ja reaalse vahetuskursi kohta)

1996 Litsentsiaadikraad, Stockholmi Ülikool
Lõputöö pealkiri: „Persistence in Swedish Unemployment Rates“ (Rootsi töötuse määra püsivus)

1986 Bakalaureusekraad, Stockholmi Ülikool

1981 Sõjalise eriala bakalaureusekraad, ajateenijast ohvitser, Näsbyparki mereakadeemia

1979 Küpsustunnistus, loodusteadused, Saltsjöbadens Samskola (Saltsjöbadeni ühisõppekool)

Ametikohad ja kohustused

Produktivitetskommissioneni (Tootlikkuse komisjon) esimees (Fi 2023:03)
Ametlik uurimiskomisjon.

Alates 2022 kuni praeguseni Swedish Fund Selection Agency juhatuse liige
Praeguseks on juhatuses töötamine hõlmanud uue asutuse loomist.

Alates 2022 kuni praeguseni Nordiska Investeringsbankeni (Põhjamaade Investeerimispank) juhatuse liige
Tavapärane juhtimistegevus finantsasutuses, võttes arvesse asjaolu, et Rootsi arvele langeb veidi üle kolmandiku panga kapitalist. Pank keskendub erinevate kestlike projektide rahastamisele. Juhatuse ülesanne on muu hulgas läbi vaadata projektitaotlused, vastutada nõuete täitmise eest ning tagada raamatupidamisaruannete õigsus ja panga eesmärkide täitmine.

Alates 2013 kuni praeguseni SNSi (äri- ja poliitikauuringute keskus) nõukogu liige
SNS on üks Rootsi mainekamaid mõttekodasid. Liikmeks olemine tähendab muu hulgas teadlikkuse suurendamist SNSist. Samuti tuleb seda pidada auametiks.

2023–2023 Kommuninvesti (Rootsi kohalike omavalitsuste rahastamisasutus) uurimiskomisjoni liige
Kommuninvesti teadusnõukogu nõunik.

2023–2023 Regelrådet (Rootsi parema õigusloome nõukogu) direktorite nõukogu asendusliige,
Regelrådet hindab valitsuse erinevate ettepanekute mõjuhinnanguid.

2022–2023 Högskolan Väst’i (University West) tegevjuht
Tavapärane haldustöö, sealhulgas eesmärkide, raamatupidamisarvestuste ja poliitikadokumentide järelmeetmed. Högskolan Väst on spetsialiseerunud tööd integreerivale õppele, mis toimub koostöös nii avaliku kui ka ettevõtlussektoriga.

2015–2023 Arbetsförmedlingeni (tööbüroo) juhatuse liige
Esimestel aastatel iseloomustas tööd tavapärane juhtimistegevus. Tehti ulatuslikku tööd, et tagada nõuete täitmine, nõuetekohased hanked ja teenindatavad eesmärgid, tulemuslikkuse järelevalve jne. Viimastel aastatel on keskendutud sellele, et aidata kaasa büroo struktuuri, sisekultuuri ja -korralduse põhjalikule muutmisele. Digiteerimine ja IT-investeeringute mõju hindamine on olnud peamised elemendid tõhususe suurendamiseks tehtavates jõupingutustes.

2022 Raportöör: Finansiering av näringslivets gröna omställning (ettevõtlussektori rohepöörde rahastamine).
Missiooni eesmärk oli muu hulgas teha kindlaks võimalikud takistused ettevõtlussektori

rohepöörde rahastamisel ja pakkuda välja võimalikke viise nende vältimiseks. Raportis käsitletud teemade hulgas on pensionisüsteemi roll selles kontekstis.

2013–2022 Riksgäldeni (Rootsi riigivõlaameti) peadirektor ja Riksgäldskontoreti (Rootsi riigivõlaamet) juht. Riksgäldeni peadirektor on Riksgäldskontoret'i (Riksgälden) juht, kus minu lahkumise ajal töötas umbes 230 inimest. Riksgäldeni neli peamist ülesannet on tegutseda riigi sisepangana (umbes 200 miljonit makset, mis moodustab umbes 7 000 miljardit Rootsi krooni aastas), anda riigi nimel garantiisid ja laene, hallata riigivõlga ja tagada finantsstabiilsus. Viimane saavutatakse muu hulgas pankade kapitali- ja võlanõuete määratlemisega, vastutuse võtmisega kriisiolukorras olevate pankade juhtimise eest kohustuste täitmata jätmise korral ja hoiuste tagamise haldamisega. Lisaks vastutab Riksgälden kasutatud tuumkütuse käitlemise ja lõppladustamise rahastamise tagamise eest. Tegevus on IT-mahukas ja IT-osakond koosneb umbes 60 inimesest. Riksgälden osaleb mitmel rahvusvahelisel foorumil, mis on peamiselt seotud maksesüsteemide kujundamise ja finantsstabiilsusega. Selle ulatuslikud volitused hõlmavad ulatuslikke kontakte teiste ametiasutuste ja äriringkondadega.

Peadirektorina töötatud aja jooksul tehti asutuses mitu strateegilist ja operatiivset muutust, osaliselt tänu Riksgäldeni volituste laiendamisele valitsuse poolt mitmes erinevas suunas. Kõige olulisem neist muudatustest oli muuta see riigiasutuseks, mis vastutab kriisiennetuse ja vajaduse korral kriisis olevate pankade juhtimise ning hoiuste tagamise haldamise eest. Riksgäldenile anti COVID-19 pandeemia ajal ka eriülesanded, et vähendada ettevõtjate koormust ja vältida töökohtade kadumist. 2018. aastal andis valitsus vastutuse tuumajäätmete käitlemise ja kõrvaldamise rahastamise tagamise eest SSMilt (Rootsi kiirgusohutuse amet) üle Riksgäldenile. Asutuse tegevuses tehtud muudatused tähendasid selle visiooni, strateegiliste eesmärkide, analüüsivõime ja fookuse ajakohastamist ja tugevdamist. Teine oluline tegur oli Riksgäldeni määramine hädaabiasutuseks. Sellega kehtestati uued nõuded seoses vastupanuvõime, julgeoleku, tsiviilkaitse ja valmisolekuga. Seal töötatud aja jooksul muutis riigi sisepank oma IT-süsteemi. Uusi tegevusi, IT-süsteeme ja kohustusi ning esialgset finantspuudujääki rahastati täielikult säästude, mõju juhtimise ja ühtlustamise kaudu.

Toimunud muutused tugevdasid ja uuendasid ameti juhtimist ja tegevust tulemuste, oskuste vahetamise, värbamise, töötajaskonna ja kultuuri suhtes. Eriti oluline oli kehtestada positiivne ja konstruktiivne kultuur, mis põhineb koostööl, objektiivsel analüüsil, keskvalitsuse põhiväärtustel ning lähenemisviisil, mida iseloomustab hea ja hästi toimiva juhtumikorralduse ja avaliku võimu teostamise rangus. Töö tulemuseks oli muu hulgas personaliuuringute hindamine, mida juhatus nimetas „enneolematuks".

Riksgäldeni bilansis on kogu riigi rahandus. Seda ja ameti tegevuses tehtud olulisi muudatusi kontrolliti hoolikalt. Ameti juhina tegin väga tihedat ja professionaalset koostööd ja vahetasin teadmisi Riksrevisioneniga (Rootsi riiklik kontrolliasutus) ja konsultantidega, kes olid Riksgäldeni auditeerimisel abiks. Selline auditeerimine ei ole oluline mitte ainult ameti põhivolituste seisukohast, vaid Riksgälden sai kasu ka audiitorite, konsultantide ja selle töötajate vahelisest teadmiste vahetamisest.

2013–2017 Returpack Svenska AB tegevjuht
Returpack vastutab alumiiniumpurkide ja PET-pudelite ringlussevõtu eest. Seal töötatud aja jooksul oli ettevõtte käive ligikaudu 2 miljardit Rootsi krooni. Returpack kuulub võrdselt kaubandusele ja Rootsi õlletehastele. Lisaks tavapärastele tegevjuhi kohustustele oli minu ülesanne aidata strateegiliselt arendada kestlikkust ja juhtimisalaseid jõupingutusi ning pidada omanikega läbirääkimisi mitmetes vastuolulistes küsimustes ja otsustes seoses juhtimisega.

2013–2020 Rahvamajanduse eksperdirühma (ESO) juhatuse esimees
ESO on rahandusministeeriumi alluvuses tegutsev komisjon, mille ülesanne on iseseisvalt analüüsida ja arutada olulisi ühiskondlikke küsimusi. Seda teeb peamiselt juhatus, kes otsustab rahastada erinevate aruannete koostamist, mis omakorda on sageli otsusetegijate jaoks kvalifitseeritud alus.

2014–2015 Ettevõtluskomisjoni liige
Komisjoni esialgne ülesanne oli vaadata põhjalikult läbi ettevõtluse ja tööhõive tingimused. Vaevalt aasta hiljem muutis valitsus komisjoni fookust, piiras selle volitusi ja vabastas kõik selle

liikmed ametist.

2006–2013 Rahandusministri eelarve riigisekretär, rahandusministeerium
Eelarve riigisekretärina töötatud aja jooksul seisnes minu roll aktiivselt majanduspoliitika kujundamises ja arendamises ning ma vastutasin valitsusasutustes riigieelarve ettevalmistamise ja selle üle peetavate läbirääkimiste eest. Selle töö põhiaspektid hõlmasid ettepanekute koostamist selle kohta, kuidas tugevdada põhimõtet „töö kõigepealt“, sealhulgas muudatusi mitmetes sotsiaalkindlustus- ja pensioniskeemides.

Eelarve riigisekretär oli üks erakonnajuhtide rühmast, kes vastutas eelarve lõpliku koostamise eest. Töö hõlmas ka seisukohtade vastuvõtmist ja selliste otsuste ettevalmistamist, millel oli või oleks võinud olla mõju eelarvele. See tähendas, et osalesin suuremas osas ettevalmistustööst, sealhulgas üldises ettevalmistustöös valitsuse ja enamiku valitsusasutuste töörühmadega. Töö hõlmas eelarve tutvustamist nii ministeeriumis kui ka väljaspool seda ning rahandusministeeriumi ja valitsuse esindamist erinevates kontekstides.

Lisaks sellele olin ma rahandusministeeriumi koordineeriv riigisekretär. See tähendas muu hulgas ministeeriumi juhtkomitee esimeheks olemist, operatiivse planeerimise eest vastutamist ning ministeeriumisisese töö juhtimist koostöös osakonnajuhatajatega.

Eelarve riigisekretär käivitas ja juhtis ministeeriumi kriisimeeskonda, kellel oli seega keskne roll erinevate kriiside ohjamisel. See sai eriti ilmseks 2008/2009. aasta finantskriisi kontekstis, mis oli keeruline ja mitmetahuline. Näiteks oli vaja kiiresti välja töötada raamistik kriisis olevate pankade juhtimiseks, sealhulgas ettepanekud finantssektori kriisiohjamist käsitlevate uute õigusaktide kohta. Kriisiohjamine hõlmas ka erinevate „kriisipakettide“ väljatöötamist eriti tugevalt mõjutatud piirkondadele ja sektoritele. Teiste mõjutatud riikide toetamine ja rahvusvaheline reageerimine kriisile olid samuti olulised elemendid.

ELi kontekstis tegutses eelarve riigisekretär ELi aastaeelarve küsimuses ministrite nõukogus eelarveministrina. Töö hõlmas läbirääkimisi ELi aastaeelarve üle nii ministrite nõukogus kui ka lepitusläbirääkimistel Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoniga (nn kolmepoolsed läbirääkimised). See hõlmas ka Rootsi seisukoha väljatöötamist ja konsolideerimist, mandaadi tagamist Rootsi parlamendis ja välissuhtlust nendes küsimustes. Vt ka „Rahvusvahelised ametikohad“ allpool.

Esimestel kuudel pärast valitsuse vahetust 2006. aastal olin ma ka maksuasjade riigisekretär.

2003–2006 Rootsi mõõdukate erakonna parlamentaarsete büroode asejuht
Büroodes ligikaudu 15 administraatori juht, kes kõik on ülikooli lõpetanud. Kõnealusel perioodil toimus mõõdukate erakonna põhjalik ümberkujundamine. Sama kehtib ka parlamentaarsete büroode kui muutuste keskuse personali, pädevuse ja positsiooni kohta. Töö hõlmas ka nii asutusesisest konsolideerimist kui ka esitlusi väljaspool seda.

1997–2003 Riksbanki (Rootsi keskpank) osakonnajuhataja (kaks erinevat osakonda) ja peadirektori asetäitja.
Töö „hinnaanalüüsi“ ja „makroanalüüsi“ osakonna juhatajana (vastavalt ligikaudu 6 ja 20 töötajat) tähendas Riksbanki Rootsi majandusprognooside koostamist ja töömeetodite väljatöötamist. Rahapoliitika osakonna peadirektori asetäitjana (umbes 50 töötajaga) vastutasin prognoosimise koordineerimise ning Riksbanki juhatuse rahapoliitiliste otsuste ja teabevahetuse suuniste kehtestamise eest. Töö hõlmas ka Riksbanki esindamist erinevates väliskontekstides ja näiteks pressikonverentsidel osalemist.

1995–1997 Stockholmi Ülikooli doktorant ja stipendiaat
Magistriõpe.

1989–1995 Rahandusministeeriumi ametnik
Majandusosakonna administraator, kellena vastutasin Rootsi majanduse erinevate analüüside ja prognooside koostamise eest. Minu ülesannete hulka kuulus pikaajaliste majandussuundumuste kirjeldamine, vahehindamiste koostamine kooskõlas pikaajaliste uuringutega ning pensionide rühma jaoks analüüside ja andmete koostamine eri mudelite alusel.

1986–1989 Konjunkturinstituteti (Riiklik Majandusuuringute Instituut) Uurimisassistent/administraator
Rootsi majanduse eri osade prognoosimise ja metodoloogilise arendamise eest vastutav administraator.

1985 HMS Dämmani esimene ohvitser

1982 HMS Norsteni esimene ohvitser

1980 Kooli võõrustaja (osalise tööajaga), Saltsjöbadens Samskola (Saltsjöbadeni ühisõppekool)

1979–1980 Saltsjöbaden 1 postkontori postiljon

Muud ülesanded

Rootsi statistikaameti tarbijahinnaindeksi nõukogu liige, osaliselt valitsuse täievolilise esindajana (1989–1992) ja osaliselt Riksbanki esindajana (1997–1999).

Riksbanki poliitikarühma liige.

Rahandusministeeriumi poliitikarühma liige.

Rahvusvahelised ametikohad

2009 Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu eesistuja eelarveküsimustes (ECOFIN BUDGET) Rootsi eesistumise ajal.
Töö hõlmas ministrite nõukogu ettepaneku koostamist ELi 2010. aasta eelarve kohta, mis nõudis ulatuslikke läbirääkimisi Euroopa Komisjoni ja liikmesriikidega. Seejärel juhtisin ma nõukogu läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga. Lisaks sellele vastutasin ma välissuhtluse eest nii nõukogu läbirääkimiste kui ka Euroopa Parlamendiga peetud arutelude tulemuste kohta. Ülesannete hulka kuulus ka seisukohtade ja läbirääkimisvolituste konsolideerimine Rootsi parlamendis.

2006–2012 Rootsi minister ECOFIN BUDGET ministrite nõukogus.
Töö hõlmas arutelu ja läbirääkimisi Rootsi seisukoha üle ja selle esindamist ELi aastaeelarve suhtes ministrite nõukogus komisjoni ja Euroopa Parlamendi ees. Töö hõlmas ka käimasolevat konsolideerimistööd Rootsi parlamendis ja välissuhtlust.

2013–2022 Riksgälden on esindatud mitmetel rahvusvahelistel foorumitel, mis on peamiselt seotud finantsstabiilsusega.
Osalesin muu hulgas Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) ja finantsstabiilsuse nõukogu (FSB) kriisilahenduskomiteedes.

Alates 2022 kuni praeguseni Nordiska Investeringsbankeni (Põhjamaade Investeerimispank) juhatuse liige (vt eespool).

Väljaanded

2022 „Finansiering av näringslivets gröna omställning“ (Ettevõtlussektori rohepöörde rahastamine), raport, valitsusasutused

2010 „Essays on Unemployment and Real Exchange Rates“ (Esseed töötuse ja reaalse vahetuskursi kohta), doktoritöö.

2006 „A Simultaneous Model of the Swedish Krona, the US Dollar and the Euro“ (Rootsi krooni, USA dollari ja euro üheaegne mudel), Sveriges Riksbank.

2003 „The Equilibrium Rate of Unemployment and the Real Exchange Rate“ (Töötuse tasakaalumäär ja reaalne vahetuskurss), Sveriges Riksbank.

2003	„Penningpolitiken och EMU“ (Rahapoliitika ning majandus- ja rahaliit), Sveriges Riksbank, toimetaja.
2001	„Wage Effects of Mobility, Unemployment Benefits and Benefit Financing“ (Liikuvuse, töötushüvitiste ja hüvitiste rahastamise mõju palkadele), Sveriges Riksbank.
1997	„Persistence in Swedish Unemployment Rates“ (Rootsi töötuse määrade püsimine), litsentsiaadikraadi lõputöö.
1988	„Två undersökningar av hushållens konsumtion“ (Kaks uuringut kodumajapidamiste tarbimise kohta), Konjunkturinstitutet (Riiklik Majandusuuringute Instituut).
1987	„Hushållens köpkraft, konsumtion och sparande“ (Kodumajapidamiste ostujõud, tarbimine ja säästud), Konjunkturinstitutet (Riiklik Majandusuuringute Instituut).

Muu

Paralleelselt õpingutega veetsin mitu suve, töötades Sjövärnskårenis (Rootsi mereväe abiüksus), teleturunduses IBMis ja postiljonina. Lisaks olen olnud Stockholm Sjövärnskåreni juhatuse liige ja Stockholmi elamuühistu esimees. Olen saanud hõbedase teenetemärgi Sjövärnskårernas Riksförbundilt (Mereväe abiüksuse riiklik ühing) ja medali Stockholm Sjövärnskårenilt.

2019. aastal sain NOR-medali (Nit och Redlighet i rikets tjänst [kuningriigi innuka ja pühendunud teenimise eest]) 30 aasta eest riigi teenistuses.

2023. aastal sain Tema Majesteedi Kuninga medali seeravite ordeni 12. klassis Rootsi riigihalduses silmapaistvate saavutuste eest.

Veedan oma vaba aega pere ja sõpradega oma suvemajas Stockholmi saarestikus, tegelen hobipurjetamisega, reisin ja avastan loodust.

Elan koos oma elukaaslasega ja mul on kaks täiskasvanud tütart eelmisest abielust.

LISA 2: HANS LINDBLADi VASTUSED KÜSIMUSTIKULE

Küsimustik kontrollikoja liikme kandidaatidele

Töökogemus

1. **Palun loetlege oma ametialased kogemused riigi rahanduse valdkonnas eelarve planeerimise, eelarve täitmise või haldamise, eelarve kontrolli või auditeerimise alal.**

Vastus: Mul on üle 30 aasta kogemust riigihalduse ametnikuna. Näiteks:

- ***Riksgäldeni (Rootsi riigivõlaameti) peadirektor ja Riksgäldskontoret (Rootsi riigivõlaamet) juht üheksa aastat.***

Riksgäldeni peadirektor on Riksgäldskontoret'i (Riksgälden) juht, kus minu lahkumise ajal töötas umbes 230 inimest. Riksgäldeni neli peamist ülesannet on tegutseda riigi sisepangana (umbes 200 miljonit makset, mis moodustab umbes 7 000 miljardit Rootsi krooni aastas), anda riigi nimel garantiisid ja laene, hallata riigivõlga ja tagada finantsstabiilsus. Viimane saavutatakse muu hulgas toimides Rootsi kriisilahendusasutusena, määrates kindlaks nõuded pankade kapitalile ja võlale ning võttes vastutuse kriisis olevate pankade juhtimise eest maksejõuetuse korral ja hoiuste tagamise haldamise eest. Lisaks vastutab Riksgälden kasutatud tuumkütuse käitlemise ja lõppladustamise rahastamise tagamise eest. Riksgälden osaleb mitmel rahvusvahelisel foorumil, mis on peamiselt seotud maksesüsteemide kujundamise ja finantsstabiilsusega.

Peadirektorina töötatud aja jooksul tehti asutuses mitu strateegilist ja operatiivset muutust, osaliselt tänu Riksgäldeni volituste laiendamisele valitsuse poolt mitmes erinevas suunas. Kõige olulisem neist muudatustest oli luua Rootsi kriisilahendusasutus, mis sai Riksgäldeni osaks, et ennetada kriise ja vajaduse korral juhtida kriisis olevaid panku ja hallata hoiuste tagamist. Riksgäldenile anti COVID-19 pandeemia ajal ka eriülesanded, et vähendada ettevõtjate koormust ja vältida töökohtade kadumist. 2018. aastal andis valitsus vastutuse tuumajäätmete käitlemise ja kõrvaldamise rahastamise tagamise eest Rootsi kiirgusohutuse ametilt üle Riksgäldenile. Asutuse tegevuses tehtud muudatused tähendasid selle visiooni, strateegiliste eesmärkide, analüüsivõime ja fookuse ajakohastamist ja tugevdamist. Teine oluline tegur oli Riksgäldeni määramine hädaabiasutuseks. Sellega kehtestati uued nõuded seoses vastupanuvõime, julgeoleku, tsiviilkaitse ja valmisolekuga. Seal töötatud aja jooksul muutis riigi sisepank oma ulatuslikku IT-süsteemi. Uusi tegevusi, IT-süsteeme ja kohustusi ning esialgset finantspuudujääki rahastati enam kui täielikult mõju juhtimise ja ühtlustamise kaudu.

Toimunud muutused tugevdasid ja uuendasid ameti juhtimist ja tegevust tulemuste, oskuste vahetamise, värbamise, töötajaskonna ja kultuuri suhtes. Eriti oluline oli kehtestada positiivne ja konstruktiivne kultuur, mis põhineb koostööl, objektiivsel analüüsil, keskvalitsuse põhiväärtustel ning lähenemisviisil, mida iseloomustavad usaldusväärse ja hästi toimiva halduse, juhtumikorralduse ja avaliku võimu teostamise ranguse nõuded.

- ***Kuus aastat riigisekretär (eelarve riigisekretär), kellena vastutasin riigieelarve eest ning koostasin Rootsi nimel ELi eelarvet ja pidasin selle üle läbirääkimisi.***

  Eelarve riigisekretärina töötatud aja jooksul seisnes minu roll rahandusministri lähimaks abikäeks olemises, aktiivselt majanduspoliitika kujundamises ja arendamises ning ma vastutasin valitsusasutustes riigieelarve ettevalmistamise ning selle üle peetavate läbirääkimiste eest.

  Eelarve riigisekretär oli üks erakonnajuhtide rühmast (mitmeparteiline valitsus), kes vastutas eelarve lõpliku koostamise eest. Töö hõlmas ka seisukohtade vastuvõtmist ja selliste otsuste ettevalmistamist, millel oli või oleks võinud olla mõju eelarvele. Töö hõlmas eelarve tutvustamist nii ministeeriumis kui ka väljaspool seda ning rahandusministeeriumi ja valitsuse esindamist erinevates kontekstides.

  Lisaks sellele olin ma rahandusministeeriumi koordineeriv riigisekretär. See tähendas muu hulgas ministeeriumi juhtkomitee esimeheks olemist, operatiivse planeerimise eest vastutamist ning ministeeriumisisese töö juhtimist koostöös osakonnajuhatajatega.

  Eelarve riigisekretär käivitas ja juhtis ministeeriumi kriisimeeskonda, kellel oli seega keskne roll erinevate kriiside ohjamisel. See sai eriti ilmseks 2008/2009. aasta finantskriisi kontekstis, mis oli keeruline ja mitmetahuline. Näiteks oli vaja kiiresti välja töötada raamistik kriisis olevate pankade juhtimiseks, sealhulgas ettepanekud finantssektori kriisiohjamist käsitlevate uute õigusaktide kohta. Kriisiohjamine hõlmas ka erinevate „kriisipakettide“ väljatöötamist eriti tugevalt mõjutatud piirkondadele ja sektoritele. Teiste mõjutatud riikide toetamine ja rahvusvaheline reageerimine kriisile olid samuti olulised elemendid.

  ELi kontekstis tegutses eelarve riigisekretär ELi aastaeelarve küsimuses ministrite nõukogus ministrina (ECOFIN BUDGET). Töö hõlmas läbirääkimisi ELi aastaeelarve üle nii ministrite nõukogus kui ka lepitusläbirääkimistel Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoniga (nn kolmepoolsed läbirääkimised). See hõlmas ka Rootsi seisukoha väljatöötamist ja konsolideerimist, mandaadi tagamist Rootsi parlamendis ja välissuhtlust nendes küsimustes.

- ***Sveriges Riksbanki (Rootsi Keskpank) osakonnajuhataja ja peadirektori asetäitja kuus aastat.***

  Rahapoliitika osakonna peadirektori asetäitjana vastutasin prognoosimise koordineerimise ning Riksbanki juhatuse rahapoliitiliste otsuste ja teabevahetuse suuniste kehtestamise eest. Töö hõlmas ka Riksbanki esindamist erinevates väliskontekstides.

- ***Esimees või tegevjuht:***
  - *Rahvamajanduse eksperdirühm (kaheksa aastat). ESO on rahandusministeeriumi alluvuses tegutsev komisjon, mille ülesanne on*

iseseisvalt analüüsida ja arutada olulisi ühiskondlikke küsimusi. Seda teeb peamiselt juhatus, kes otsustab rahastada erinevate aruannete koostamist, mis omakorda on sageli otsusetegijate jaoks kvalifitseeritud alus.

- *Kriisilahendusnõukogu (kuus aastat). Aitasin seda uut asutust nullist üles ehitada ning vastutasin toimingute ning protsesside ja menetluste kehtestamise eest.*
- *University West (poolteist aastat).*

- ***Juhatuse liige:***
  - *Rootsi tööbüroo (kaheksa aastat). Seal töötatud aja jooksul tehti ulatuslikku tööd, et tagada nõuete täitmine, nõuetekohased hanked ja teenindatavad eesmärgid, tulemuslikkuse järelevalve jne. Aja jooksul on keskendumine nihkunud oluliste muudatuste tegemisele asutuse struktuuris, sisekultuuris ja korralduses. Digiteerimine ja IT-investeeringute mõju hindamine olid peamised elemendid tõhususe suurendamiseks tehtavates jõupingutustes. Minu peamine panus kogu perioodi vältel oli keskendumine eesmärkide saavutamisele, tulemustele ning sisejuhtimisele ja kontrollile.*
  - *Rootsi riigivõlaamet (üheksa aastat) (vt eespool).*
  - *Swedish Fund Selection Agency (käimas). See on uus amet, millega ma olen seotud. Ma vastutan selle ülesehitamise protsessi eest. Ameti roll on luua turg hangitud fondide jaoks, mille vahel Rootsi pensionisäästjad saavad valida, kui me investeerime osa oma kohustuslikest pensionieraldistest.*
  - *Põhjamaade Investeerimispank (käimas).*

- ***Tootlikkuse komisjoni esimees*** *(ametlik uurimiskomisjon) (käimas).*

- ***Raportöör****; vastutav ametliku uurimiskomisjoni tegevuse eest, mis uurib riigi rolli rohepöörde rahastamisel (neli kuud).*

  Minu erinevaid ametikohti on iseloomustanud tõhusus, tootlikkus, eelarve planeerimise oskus, eelarve täitmine ja sellega kaasnevate toimingute järelevalve ning aruandekohustus. Lisaks olen teinud suuri jõupingutusi riskianalüüside väljatöötamiseks, ametiasutuste töö tulemuslikumaks muutmiseks ning juhtimise ja kontrolli tugevdamiseks ning usaldusväärse juhtimiskultuuri tugevdamiseks ja juurutamiseks. Kogu selle töö käigus olen esile toonud ja rõhutanud siseaudiitorite olulist rolli ning taganud koostöö välisaudiitoritega, sealhulgas riikliku kontrolliasutusega. Minu kogemus on mulle õpetanud – ja ma olen kindlalt seda meelt – , et tihe ja usaldusväärne koostöö operatiivse poole ja auditiasustuste vahel on vajalik, hariv, õpetlik ja oluline. Tegevuse kontrollimine asutuse siseste ja väliste kutseliste sidusrühmade kaasamisel aitab sageli saada ülevaate selle kohta, kuidas tööd ja meetodeid jne saab parandada, ning koostada selleks vastavad juhised.

2. Millised on olnud kõige tähtsamad saavutused Teie ametialase karjääri jooksul?

Vastus:

a) Põhimõtte „töö ennekõike“ meetmete väljatöötamine ja rakendamine aastatel 2006–2012. Sel ajal esines Rootsis suuri probleeme, kuna suur osa tööealisest elanikkonnast ei töötanud erinevatel põhjustel. Lühidalt öeldes tähendas põhimõte „töö ennekõike“ laiaulatusliku struktuurireformi läbiviimist, mille peamine eesmärk oli vähendada töötavate inimeste tulumaksu ja karmistada erinevate sotsiaalkindlustussüsteemide, sealhulgas töötuskindlustuse tingimusi mittetöötavate inimeste jaoks. Eesmärk oli stimuleerida tööhõivet ja see õnnestus hästi. Sõltumatute uurijate sõnul aitasid vastuvõetud otsused vähendada pikaajalist tööpuudust 1,5–2 protsendipunkti võrra.

b) Kriisiohjamine seoses 2008/2009. aasta finantskriisiga ja 2020/2021. aasta pandeemiaga.

Selle finantskriisi ajal olin ma riigisekretär ja minu juhtimisel töötati välja uus raamistik, et aidata kriisi jätkumise korral raskustesse sattuvaid pankasid reaalajas. Raamistiku ja meie meetmete põhieesmärk oli kaitsta finantsstabiilsust ja riigi rahandust ning maksumaksjaid. Lisaks viidi läbi struktuurireforme, et vältida tööjõu ja inimkapitali kõrvale jätmist. Selle tulemusena tagati finantsstabiilsus, riigi rahanduse olukord ei nõrgenenud, tööjõupakkumine püsis ja tööpuudus tõusis vaid vähesel määral.

Pandeemia ajal olin ma riigivõlaameti juht. Minu ülesanne oli tagada lühikese aja jooksul, et valitsus suudaks tõrgeteta teha makseid, hallata riigivõlga ja anda mitmeid tagatisi kriisiolukorras olevatele ettevõtetele ning tagada koos Riksbankiga finantsstabiilsuse. Me tegime ka eeltööd märkimisväärsete kapitalisüstide tegemiseks kriisis olevatele ettevõtetele, kuigi see oli meede, mida me ei pidanud võtma. Kriisiohjamine nõudis uusi tööviise ja lisaülesannete võtmist, luues mõne põhirühma jaoks paralleelsed töökohad ning võimaldades suuremal osal inimestel töötada kodust. Paindlikkus, säilitades ja kaitstes samal ajal juhtimist ja kontrolli, oli kriisiohjamise üks põhielemente. Samuti tuli minul kui vastutaval isikul sellel tormilisel ajal oma töötajaid toetada ja rahustada.

c) Suurem tootlikkus ja tulemuslikkus riigivõlaametis. See saavutati sihtotstarbeliste jõupingutuste abil töötada välja eesmärgipärane riskianalüüs ning parandada ja tugevdada juhtimist ja kontrolli, keskendudes rohkem tulemustele ning võttes kasutusele usaldusväärse juhtimiskultuuri. Selle tulemusena saavutati suur kokkuhoid, samal ajal kui valitsuse volitusi laiendati, suurendati tegevuse tulemuslikkust ning karmistati juhtimist ja kontrolli.

d) Võitlemine 12 altkäemaksu ja korruptsiooni juhtumi ning ahistamise vastu ning sisejuhtimise ja kontrolli tugevdamine. See tõi kaasa suured kultuurilised muutused riigivõlaametis. Riigivõlaamet pööras esimesena tähelepanu altkäemaksukahtlusele seoses mitmete austuseväliste kursustega. Otsustasin esitada süüdistuse 12 töötaja vastu ja avalikustada juhtumid. Mitte üksnes riigivõlaameti töötajad ei tegutsenud ebakorrektselt ja ameti läbipaistev käsitlemine avaldas mõju kogu Rootsi avalikule sektorile.

e) Eespool nimetatud töö tagas korra ja selguse, tööga rahulolemise ja usalduse ning seda võib kokku võtta mitmel viisil, millest üks kajastub viimases riigivõlaameti personaliuuringus, mis puudutas mind ja seal töötatud aega. Juhatus nimetas tulemust „enneolematuks“.

3. Milliseid ametialaseid kogemusi on Teil oma päritoluriigist väljaspool asuvate rahvusvaheliste mitmekultuuriliste ja mitmekeelsete organisatsioonide või institutsioonidega?

Vastus:

a) Olin Rootsi majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu liige eelarveküsimustes (ECOFIN BUDGET) veidi üle kuue aasta, sealhulgas kuus kuud eesistujana (2009. aastal). See hõlmas läbirääkimisi kolmepoolsetel kohtumistel Euroopa Parlamendi ja komisjoniga ning nõukogu ettepanekute esitamist ja kaitsmist

Euroopa Parlamendis.

b) Olin üheksa aastat EBA ja FSB kriisilahenduskomitee liige. Nende komiteede pädevusse kuulub ettepanekute esitamine ja nende üle läbirääkimiste pidamine ning finantseerimisasutuste suhtes kehtivate erinevate eeskirjade ja nõuete järgimine.

c) Olen olnud Põhjamaade Investeerimispanga direktorite nõukogu liige kaks aastat. Nõukogu peamine ülesanne on tagada usaldusväärne juhtimine ja kontroll, reguleerida riskide võtmist ning hinnata asjakohastesse projektidesse tehtavaid investeeringuid ja otsustada nende üle.

4. Kas olete eelnevate juhtimisülesannete täitmisel läbinud heakskiidumenetluse, juhul kui sellist menetlust kohaldati?

Vastus: Alati

5. Millistele Teie eelnevatest ametikohtadest on Teid nimetatud poliitilise otsusega?

Vastus:

a) Rootsi mõõdukate erakonna parlamentaarsete büroode asejuht; kolm aastat (2003–2006).

b) Rahandusministri riigisekretär; veidi üle kuue aasta (2006–2013).

6. Millised on kolm kõige olulisemat otsust, mille tegemisel olete oma karjääri jooksul osalenud?

Vastus:

a) Põhimõtte „töö kõigepealt“ meetmete elluviimine, nagu on märgitud eespool küsimusele nr 2 antud vastuses.

b) Asjakohase majanduspoliitika väljatöötamine ja selle kohta otsuste tegemine ning kriisiohjamisraamistike väljatöötamine (vt eespool) nii 2008/2009. aasta finantskriisi kui ka 2020.–2021. aasta pandeemia ajal. Lisaks sellele praktilisest perspektiivist lähtuvad otsused kriisiohjamise kohta.

c) Süüdistuse esitamine riigivõlaameti altkäemaksu- ja korruptsioonikahtluse korral. Vt ka vastust küsimusele nr 2. See tõi kaasa suured kultuurilised muutused minu juhtimisel. (Vt eespool.) Paljud ametiasutused olid hiljem kohustatud sama tegema, mille tulemusena mõisteti paljud ametnikud altkäemaksukuritegudes süüdi. Lisaks sellele tugevdatakse tööbüroos ja riigivõlaametis juhtimist, kontrolli ja tulemustele keskendumist.

Sõltumatus

7. Aluslepingus on sätestatud, et kontrollikoja liikmed peavad olema oma kohustuste täitmisel täiesti sõltumatud. Kuidas kavatsete seda tingimust oma tulevaste kohustuste täitmisel järgida?

Vastus: Kontrollikoja usaldusväärsuse aluspõhimõtted on sõltumatus, terviklikkus, objektiivsus, läbipaistvus ja professionaalsus. Kui mind nimetatakse ametisse, järgin seaduses sätestatud eeskirju ja põhimõtteid, Euroopa Kohtu suuniseid jne. Ma loobun teistest rollidest, olen suhetes välisosalistega nulltolerantne mõjutamise, kingituste, meelelahutuse jms suhtes ning teen seda väga ausalt. Minu lähenemisviisil rollile juhindun aluspõhimõtetest. Ma ei küsi ega võta vastu juhiseid mitte kelleltki. Mul ei ole mingit probleemi jääda täiesti neutraalseks, olenemata sellest, keda või mida uuritakse. Oma isiklikus käitumises püüan olla eeskujuks. Minu karjääri jooksul on lõplik klient

alati olnud kodanik. Nüüd pööran ma tähelepanu ELi kodanike parimatele huvidele.

8. Kas Teil või Teie lähisugulastel (vanematel, vendadel või õdedel, seaduslikul elukaaslasel või lastel) on äri- või finantshuvisid või muid kohustusi, mis võivad sattuda vastuollu Teie tulevase tööga?

Vastus: EI

9. Kas olete valmis avaldama kontrollikoja presidendile kõik oma majanduslikud huvid ja muud kohustused ning need avalikustama?

Vastus: JAH

10. Kas olete praegu seotud mõne kohtumenetlusega? Kui jah, andke palun selle kohta lähemat teavet.

Vastus: EI

11. Kas täidate aktiivset või täidesaatvat rolli poliitikas ning kui jah, siis millisel tasandil? Kas olete viimase 18 kuu jooksul tegutsenud poliitilisel ametikohal? Kui jah, andke palun selle kohta lähemat teavet.

Vastus: EI

12. Kas astute kontrollikoja liikmeks nimetamise korral tagasi kõikidelt valitavatelt ametikohtadelt ja loobute igasugusest aktiivsest tegevusest vastutaval ametikohal poliitilises erakonnas?

Vastus: JAH

13. Kuidas toimiksite tõsise õigusnormide rikkumise või koguni pettuse ja/või korruptsioonijuhtumi korral, millesse on segatud isikud Teie päritoluliikmesriigist?

Vastus: Teatan ja võtan õiguslikke meetmeid ettenähtud ja kindlaksmääratud viisil, olenemata sellest, kus see toimub või keda see puudutab. Mul on asjakohane kogemus. Vt küsimust nr 2 eespool.

Ülesannete täitmine

14. Millised peaksid olema usaldusväärse finantsjuhtimise põhijooned kõigis avaliku sektori asutustes? Kuidas saaks Euroopa Kontrollikoda selle tõhustamisele kaasa aidata?

Mis puutub järgnevate küsimuste vastuste üldisesse põhimõttelisse lähenemisviisi, siis oleks mul hea meel kommenteerida erinevaid töö- ja koostööviise, ilma et mul oleks nendega isiklikke kogemusi. Minu üldine seisukoht on, et ma tahan enne järelduste tegemist kõigepealt kujundada oma arvamuse teatud küsimustes. See ei tähenda siiski, et ma oleksin naiivne või ebapiisavalt ettevalmistunud; nimelt kogun ma sageli ise eelnevalt teavet.

Vastus: Usaldusväärset juhtimiskultuuri iseloomustavad pädevus, nõuetekohasus, tõhusus, avatus, läbipaistvus ja kommunikatsioon. Seda iseloomustavad ka põhjalik ja struktureeritud riskianalüüs ja -hindamine, järelmeetmed, kontrollikeskkond koos sise- ja väliskontrollisüsteemidega, kontroll ja järelevalve ning aruandekohustus. See eeldab muu hulgas head juhtimist ning professionaalset ja sõltumatut lähenemisviisi. Läbipaistvas ja usaldusväärses juhtimiskultuuris on loomulik, et alati keskendutakse

kodaniku parimatele huvidele. See on kultuur, mida iseloomustab muu hulgas seaduslikkus, objektiivsus, professionaalsus, ettevaatlikkus teiste inimeste raha suhtes ja ettevaatlik lähenemisviis rahaliste vahendite haldamisele. See tähendab muu hulgas tõhususe ja tulemuslikkuse tagamist.

15. Aluslepingu kohaselt peab kontrollikoda aitama Euroopa Parlamendil kasutada oma volitusi eelarve täitmise kontrollimisel. Kuidas parandaksite veelgi kontrollikoja ja Euroopa Parlamendi (eelkõige selle eelarvekontrollikomisjoni) koostööd, et suurendada nii avalikku järelevalvet üldkulude üle kui ka kulutõhusust?

Vastus:

Püüan saavutada väga hästi toimivat koostööd, mis põhineb muu hulgas suurel läbipaistvusel, professionaalsusel, suurel vastastikusel usaldusel ning meie erinevate rollide vastastikusel austamisel ja mõistmisel. Loomulikult tuleb loota, et koostatud aruanded ja tehtud töö avaldavad mõju, mis omakorda sõltub sellest, kuidas parlament järgib aruandeid ja soovitusi. Seetõttu soovin tagada kontrollikoja aruannete suure asjakohasuse ja kvaliteedi, et hõlbustada parlamendi järelmeetmeid ja komisjoni tööd. (Vt ka allpool.)

16. Millist lisaväärtust tulemusaudit Teie arvates annab ja kuidas tuleks selle tulemused juhtimisse kaasata?

Vastus: Nõuetekohaselt läbi viidud tulemusaudit on oluline selleks, et tagada rahaliste vahendite tõhus kasutamine ja lõppkokkuvõttes kodanike usalduse tagamine. Lisaks saab auditeeritav minu kogemuse põhjal paljudel juhtudel õppida hästi läbi viidud tulemusauditist. Paljudel juhtudel on tulemusauditi tulemused olnud mulle kui ametiasutuse juhile või ametiasutuste ja ettevõtete juhatuse liikmele õpetlikud. Seejärel olen saanud neid kogemusi ja teadmisi rakendada praktikas muu hulgas ametiasutuste juhtimises paranduste tegemiseks.

17. Kuidas saaks parandada kontrollikoja, liikmesriikide kontrolliasutuste ja Euroopa Parlamendi (eelarvekontrollikomisjoni) koostööd ELi eelarve auditeerimisel?

Vastus: Kooskõlas minu eespool esitatud üldisele põhimõttelisele lähenemisviisile usun, et väga oluline on hästi toimiv, struktureeritud ja läbipaistev teabevahetus, mõlema poole vajaduste põhjalik mõistmine ja hästi toimivad koostöökokkulepped. See on partnerlus! Ma tahan seda kaitsta.

18. Kuidas arendaksite edasi Euroopa Kontrollikoja aruandlust, et anda Euroopa Parlamendile kogu vajalik teave liikmesriikide poolt Euroopa Komisjonile esitatud andmete täpsuse kohta?

Vastus: Üldiselt peab aruandlus põhinema pideval arengul ja dialoogil, kusjuures kontrollikoda peab tagama, et Euroopa Parlament (ja nõukogu) saavad asjakohast teavet, mis on tegevuspõhine ja õpetlik. Selle põhiaspekt seisneb kontrollikoja tähelepanekute ja soovituste kasulikkuse pidevas parandamises, st nende järgimise ja järelmeetmete tagamises. See on ka lõpliku kliendi ehk üldsuse huvides.

Muud küsimused

19. Kas võtate oma kandidatuuri tagasi, kui Euroopa Parlament ei poolda Teie nimetamist kontrollikoja liikmeks?

Vastus: JAH. Minu jaoks on parlamendi usaldus ja austus väga olulised. Kuna hea koostöö kontrollikoja ja parlamendi vahel, mis toimib hästi ja põhineb usaldusel, on ülioluline, olen seisukohal, et mul oleks raske oma ülesandeid nõuetekohaselt täita, kui minu kandidatuur ei pälviks usaldust ja toetust. Sellises olukorras võtaksin oma kandidatuuri tagasi.